SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1817

av Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

Stärkt nationell uppföljning i skolan av elever med funktionsnedsättning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör införa en nationell och rättssäker uppföljning av skolfrånvaro, stödinsatser och studieresultat för elever med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Svensk skola ska ge alla barn möjlighet att lyckas utifrån sina förutsättningar. Trots det finns stora skillnader i skolgång och resultat för elever med neuropsykiatriska och andra funktionsnedsättningar. Riksförbundet Attentions skolrapport 2026, som bygger på svar från vårdnadshavare, visar att 43 procent av eleverna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) i årskurs 9 inte blev behöriga till ett nationellt gymnasieprogram. 27 procent fick inte godkänt i något av kärnämnena svenska, matematik och engelska och 21 procent fick inte ett enda godkänt betyg. Även Autism Sveriges skolrapport 2025 visar stora utmaningar. 97 procent av de svarande vårdnadshavarna uppgav att deras barn behövde stöd och anpassningar, men endast 33 procent ansåg att barnet fick tillräckligt stöd.

En fullföljd skolgång är en av de viktigaste förutsättningarna för fortsatta studier, arbete och självständighet. När stöd sätts in för sent riskerar problemen att leda till långvarig skolfrånvaro, psykisk ohälsa och utanförskap.

Samtidigt saknas fortfarande ett tillräckligt nationellt underlag för att bedöma omfattningen och utvecklingen av skolfrånvaro, stödinsatser och studieresultat för elever med funktionsnedsättning. Riksförbundet Attention har efterfrågat bättre nationell statistik och Barnombudsmannen har framhållit behovet av systematisk kunskapsinsamling om villkoren för elever med funktionsnedsättning.

Regeringen har tagit flera steg för elever med NPF och omfattande skolfrånvaro. Specialpedagogiska skolmyndigheten har bland annat fått i uppdrag att stärka skolornas arbete för att förebygga och motverka skolfrånvaro bland elever med NPF och sprida fungerande arbetssätt. Regeringen har även tillsatt en särskild NPF-delegation som ska analysera hur samhällets insatser för barn och unga med NPF kan förbättras och lämna förslag på ytterligare åtgärder. Delegationen ska slutredovisa sitt uppdrag i december 2027. Det är viktiga steg. Men för att kunna bedöma om insatserna faktiskt leder till minskad skolfrånvaro, bättre stöd och högre måluppfyllelse krävs också en systematisk nationell uppföljning. En sådan uppföljning bör göra det möjligt att följa skolfrånvaro, stödinsatser och studieresultat, upptäcka skillnader mellan skolor och kommuner och identifiera vilka insatser som ger resultat.

Eftersom det rör känsliga uppgifter måste uppföljningen utformas med ett starkt integritetsskydd. Syftet ska inte vara att registrera enskilda barn, utan att skapa ett rättssäkert kunskapsunderlag för att förbättra skolan och säkerställa att elever får det stöd de har rätt till. En bättre nationell uppföljning ger oss kunskap om var stödet brister och vilka insatser som fungerar. Det är en viktig förutsättning för en mer likvärdig skola där även elever med NPF och andra funktionsnedsättningar får rätt stöd i rätt tid.

Sophia Granswed Baat (M)

Kristina Axén Olin (M) *Merit Frost Lindberg (M)*